

Välkommen!

Pass 1: Inledning och bakgrund

BAS Online 2020-11-27

Hej och välkommen till Svensk nationell datatjänsts kurs BAS Online! Syftet med den här kursen är att ta upp grunderna till det du behöver känna till för att kunna jobba i en lokal funktion som ska stötta ditt lärosätes forskare i arbetet med att bevara och tillgängliggöra forskningsdata.

BAS Online består av sex pass och det här första passet ger en introduktion till kursen och till den bredare kontexten som arbetet med forskningsdata befinner sig i: hur kan man tänka sig att en nationell infrastruktur för arbetet med att bevara och tillgängliggöra forskningsdata ser ut? Vilken roll skulle de lokala funktionerna vid svenska lärosäten fylla i en sådan infrastruktur? I det här passet kommer du även att få bekanta dig med några grundläggande begrepp och det finns en beskrivning av kursens lärandemål.

I pass 2 behandlas datahantering och datahanteringsplaner och pass 3 och 4 introducerar metadata och metadatastandarder för forskningsdata. Pass 5 går in närmare på dokumentation av forskningsdata och hur man kan bedöma om metadata uppfyller de krav som forskning på andras data ställer. Slutligen tar pass 6 upp ett antal centrala juridiska områden som är viktiga att känna till när man jobbar med tillgängliggörande av forskningsdata.

Varje pass består av presentationer, övningar och litteratur. De flesta presentationerna – det här är den första av dem – är cirka tio till tjugo minuter långa. De går att titta på som strömmad video men du kan också ladda ned dem som ljudfiler eller pdf:er, om du skulle vilja lyssna på dem på bussen eller medan du tränar, eller om du vill ha möjlighet att söka efter någon detalj. Till passen finns det också övningar av lite olika slag, beroende på vilket ämne som

passet i fråga tar upp. Det medföljer även en litteraturlista med relevanta texter och webbplatser så att du kan fördjupa dig i de olika ämnena.

Även om det *går* att hoppa mellan de olika passen och delarna i passen så rekommenderar jag att du går igenom passen i tur och ordning eftersom de olika delarna bygger på varandra. Jag föreslår också att du lägger tid på att göra övningarna i varje pass och läser litteraturen för att få ut det mesta av kursen, framför allt om du är ny på området. Går du igenom BAS Online för att friska upp minnet eller bara vill få en snabb överblick över ett eller flera ämnen så är du naturligtvis välkommen att utnyttja materialet precis hur du vill.

Slutligen vill jag ta upp ordet DAU. Bokstäverna D – A – U kommer från en förkortning för det engelska *Data Access Unit*. Det här är den beteckning som vi på SND har valt att använda för de lokala funktionerna ute vid lärosätena. Flera lärosäten har valt andra namn på de här funktionerna och de behöver inte nödvändigtvis vara organiserade som enheter, utan kan fungera som nätverk, projektteam eller andra verksamhetsöverskridande formationer. När det talas om DAU:er i BAS Online betyder det alltså helt enkelt den funktion som på ett lärosäte har uppgiften att stötta forskare i deras hantering, dokumentation, bevarande och tillgängliggörande av forskningsdata.

Det här var allt jag hade att säga i den här korta inledningen till BAS Online. Jag vill åter hälsa dig välkommen och hoppas att du kommer att få ut mycket av att gå igenom kursen.

Ha det så trevligt!